

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. An, quando tacentur qualitas extrinsecæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

(idem dic, si contraxit cum quocumque alio impedimento, ut putat Averſa l.c. ſeſſ. 6. cum Sanch. l. 8. matr. d. 25. n. 24. & alibi, quicquid contrarium ſentiat Henric. l. c. 3. n. 8.) debet exponere, ſic ſe contraxiſſe, vel conſummariſſe, ſecus nullam diſpenſationem recipiet. Ratio eſt, quia Tridentinum ſeſſ. 24. cap. 5. de Ref. monet Pontificem, ne in hoc caſu diſpenſet (hoc eſt, ut diſſiculte diſpenſet) ad puniendam malam fidem ejuſ, qui ſic contrahere præſumpſit. Propter eandem rationem ſi quis Matrimonium contraxiſſet cum impedimento cognito (qualiter etiam eſt impedimentum abſentia Parochi, & Teſtium (ſub ſpe faciliſoris diſpenſationis, debet etiam hanc ſpem declarare, quia multo magis Tridentinum vult, ut in eo caſu non diſpenſetur. Et nota, explicandam Pontifici eſſe rem, ſicuti ſe habuit, hoc eſt, malam fidem fuiſſe, ex parte utriuſque coniugis, vel fuiſſe ex parte vnius tantum. Lege Averſam l. c. Ver. At ſi ex duobus, quicquid innuat in oppoſitum apud Dianam, p. 10. tract. 11. reſol. 44. ubi multa ad rem hanc.

3. At verò, ſi quis dictum Matrimonium in facie Eccleſiæ contrahit bona fide cum ignorantia impedimenti, poterit ejuſmodi contractionem tacere, quia ejuſmodi Matrimonium bona fide contractum diſpenſationi non nocet, nec difficiliorem eam reddit; immo, quia reddit faciliorem, conſilium tibi do, ut illud exponat, nam ſic facilius gratiam impetrabis. Verum adverte; Primò, quando ignorantia fuit craſſa, quamvis ſine temeritate, non poſſe te exponere poſitive Matrimonium bona fide contraxiſſe; id enim tunc falſum eſſet, ſed ſolum tibi nunc concederetur, poſſe negative te habere, hoc eſt, te poſſe tacere, quia verè tunc non fuit contractum cum ſcientia, & præſumptione, quam præſumptionem, ac temeritatem vult punire Tridentinum.

Adverte Secundo, idem Tridentinum ſeſſ. 14. c. 5. de Ref. matr. Averſa l. c. ſeſſ. 6. initio, velle, ut, qui Matrimonium contraxit cum impedimento dirimente non præmiſſis denuntiationibus, etiam ſi impedimentum iſ ignoraſſet, iuſdem ſubiſciatur poenis. Quare iſ explicare debet nullitatem ſui Matrimonii: quia, neglexiſſe denuntiationes, difficiliorem tunc reddit diſpenſationem.

§. V. Quando tacetur Qualitates extrinſeca.

1. Anonius, & Antonia, ſive divites, ſive inopes, ſive nobiles, ſive ignobiles, ſive vidui, ſive non vidui, ſimileſque qualitates Matrimonio extrinſecas habentes, neceſſitate tamen habent eas explicandi, quando aliquam diſpenſationem à Pontifice expoſcunt?

2. Reſpondeo. Quamvis interdum conſultum, ſit, eas explicare ad facilitandam diſpenſationem; tamen non ex obligatione, quia illarum notitia, vel ignorantia non nocent diſpenſationi.

3. Excipit viduitatem ex parte ſceminæ Pontius, l. 8. c. 17. num. 42. notat enim, ſceminam viduam, præſertim habentem filios, debere manifeſtare, ſe eſſe talem, ſi petat diſpenſationem nubendi, v. g. conſanguineo, vel affini, quia Pontifex diſpenſando maxime intendit favere ſceminæ, ne innupta remaneat, quam miſerationem non habet reſpectu viduæ, de cujus ſecundis nuptiis iura nihil laborant.

4. Adverte tamen, quamvis ex te non obligeris, explicare tuos Titulos, tuas divitias, inopiam, nobilitatem, ignobilitatem, &c. tamen, ſi de his interrogeris, ſive tu, ſive tuus Procurator, debebis omnino veritatem aperire, ut nempe Darius arbitretur quantitatem Compoſitionis. Qui ſunt nobiles, & ſimilia, ſatis indicavi ſupra c. 7. n. 26.

§. VI. Quando tacetur ipſi individuales gradus, vel ſimilia perinentia ad conſanguinitatem, vel affinitatem.

1. Indicavimus non multo antea, debere explicari, non ſolum impedimenta diverſa ſpecie, v. g. an ſit

impedimentum ex conſanguinitate, an ex affinitate, an ex crimine, an ex Voto, &c. ſed etiam, an ſit deſcendens, veluti numero, an ſcilicet ſit conſanguinitas in linea gradu, an in tertio, &c. Adde nunc, debere etiam explicari, an ſit unica coniunctio, an multiplex ex ſpiribus, id eſt tum ex patris, tum matris, vel utriusque avia, &c. An ſit publica honeſtas ex Matrimonio, an ex ſponſalibus. An coniunctio ſit per lineam rectam, an per tranſverſalem, & an ſit ſpiritualis, & quæ Paternitas ſcilicet, an Comparentitas, quæ ſupra c. 5. §. 2. num. 2. explicavimus. Quod autem hæc coniunctio ſit ex Baptiſmo, vel ex Confirmatione, non eſt obligatio explicandi, quia ex utroque Sacramento eadem coniunctio.

2. In ſola Affinitate ex copula fornicaria forte eſſe neceſſe explicari, an ſit per lineam rectam, v. g. copulam habitam cum Matre ejuſ, quam dicitur videri cum Sorore indicare videtur Sanch. l. 8. matr. d. 24. n. 1. ſed quia, ob majorem peccati enormitatem, diſſiculte tunc eſt diſpenſatio, explicari debere, colligi poſſe dictis §. 2. n. 3.

3. Prætereà, ſi velis dicere Bertram, v. g. cuiſorem, v. g. Mariam cognoviſti, una eſt Affinitas, an ſi Mariam centies cognoveris: at, ſi cognoveris v. g. Bertæ Sorores, v. g. Mariam, & Agatham, quæ ſemel tantummodo ſingulas, ſæpe contraxiſſiſſe ſonantitates ſpecialim explicandas, licet ſint in eodem gradu. Lege Molinam tract. 1. de Inſtit. d. 16. l. 1. Averſa l. 3. p. 1. Verſ. Affirmandum tamen eſt, Quidquid dicitur Tacere apud Dian. p. 8. tr. 8. reſ. 60.

4. Atque ex prior parte huius dicti ſit, ut ſi multiplici Pontificem pro hoc impedimento excoſt, ut copula fornicaria habitata cum unica Sorore Bertæ, quæ intendis dicere, Pontifex autem, ut conſuetum, mittat Delegato, ut expediat diſpenſationem, tu ante diſpenſationis expeditionem iterum, iterumque cognoscas eandem Sororem, ſit inquam, ut ab hac poſſit Delegatus diſpenſationem valide expedire, quæ per iteratas copulas nova non inſurgit Affinitas. At ſi Delegatus iam diſpenſavit, poſtea verò tu eandem Matrem ante Matrimonium ritè inintum, cognoscas, ſit, ut contrahas omnino novam Affinitatem à Pontifice neceſſaria de novo diſpenſandam. Ita Sanch. l. 8. matr. d. 24. num. 3. & 8. & communiter ap. Dian. p. 8. tract. 3. reſ. 65. Sed quia; nam prior ablata iam fuit per diſpenſationem, quare nunc de novo alia conſurgat neceſſe eſt.

§. VII. Quando tacetur gradus proximior.

1. Aloysius, & Aloyſia ſunt conſanguinei (ſi dic, ſi ſint Affines) cum gradu ſecundo in tertio, vel tertio in quarto, &c. obligantur tamen, non ſolum explicare gradum remotiorem (propter quem ſolum requiritur diſpenſatio, quia ille eſt, qui conſtituit gradum coniunctionis, ut ſupra vidimus) qui locus omnino eſt recolendus) verum etiam gradum proximiorum, ſi petant diſpenſationem ad Matrimonium inter ipſos contrahendum?

2. Reſpondeo. Quod obligentur in conſanguinitate & Affinitate ex copula licita non eſt dubium, quæ ſtatuerunt Gregorius XI. Clemens VII. Pius IV. & Pius V. Dixi (ex copula licita); nam, quando petatur diſpenſatio in ſolo foro Conſcientiæ Affinitas ex copula fornicaria, valere illam, quamvis gradus propinquiſſis mentio non fiat, dummodo non in præſentibus, nec eſſe neceſſarias literas declaratorias, monet reſ. de Sanch. lib. 8. matr. d. 24. num. 33. ſed quæritur Pæmo, An obligentur ſub poena invaliditatis; ſecundo, an ſaltem ſub poena peccati.

3. Quoad primum, quando ſive per ignorantiam, ſive per malitiam, ſive bona, ſive mala fide tacetur ſui proximior gradus, qui ſit primus, eſt invalida diſpenſatio, & invalidè à Delegato etiam ignoranter procedente, concederetur; At in caſu, in quo taciti fuerint proximior